

Літературний жанр "Спортопоетика"

Ярослав Брунько

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖАНР - СПОРТОПОЕТИКА

Дата створення: 22 вересня 2026 рік

Автор: Брунько Ярослав Олександрович

Спортопоетика — авторський літературний жанр, що полягає у поетичному й ліричному описі видів спорту, їхніх технічних елементів, правил, прийомів, рухів та особливостей виконання.

Основна особливість жанру — перетворення технічного опису спортивної діяльності на художній текст.

Основні ознаки:

- Технічність — опис конкретних рухів, прийомів, елементів і техніки.
- Спортивна конкретика — використання професійної спортивної термінології.
- Ліричність — технічна інформація подається через ритм, образи, емоції та художню мову.
- Видова специфіка — кожен вид спорту має власну систему рухів, правил і термінів.
- Динамічність — поезія може відтворювати послідовність спортивних дій.
- Поєднання науки й мистецтва — фактична спортивна інформація поєднується з поетичною формою.

Формула жанру

Технічний опис спорту + спортивна термінологія + лірика + поетична форма = спортопоетика.

Наприклад, якщо описувати баскетбол, спортопоетика може поетично відтворювати ведення м'яча, передачу, кидок, роботу ніг, позицію спортсмена та інші технічні елементи — не просто вихваляючи спорт, а саме описуючи, як він виконується.

Це вже дає жанру чітку відмінність від звичайної спортивної лірики: **спортивна лірика може бути про емоції спортсмена**, а **спортопоетика — про художньо-ліричний опис самої спортивної техніки**.

ПРИКЛАД ВІРША

"ФУТБОЛ"

Стопою м'яч приймаю — і веду,
Коротким дотиком вперед його веду.
Фінт корпусом — суперник вже втрачає,
А м'яч до лінії штрафної поспішає.

Опорна нога твердо на газоні,
Замах — і сила зосереджена в долоні?
Ні — у нозі, що б'є по м'ячу в розгоні,

І м'яч летить по заданій мені зоні.

Внутрішньою частиною — точний пас,
Партнер приймає передачу в той же час.
Підйомом — удар, і швидкість набирає,
А воротар стрибком ворота захищає.

Кутовий — подача закрутилась враз,
Захисник вистрибує, випереджаючи нас.
Удар головою — м'яч летить дугою,
І сітка відповідає переможною грою.